

ЮВІЛЕЙ КОМУНАЛЬНОЇ УСТАНОВИ «РЕКРЕАЦІЙНИЙ ЦЕНТР КРИВОРУДСЬКИЙ» ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ СЕМЕНІВСЬКОЇ ОТГ

Третього та четвертого червня 2021 року Семенівщина гостинно приймала гостей на святкуванні ювілею комунальної установи «Рекреаційний центр Криворудський» Полтавської обласної ради Семенівської ОТГ, а саме 60-річчя Криворудського дендропарку загальнодержавного значення.

Уже минуло далеких 60-років від того часу, коли житель селища **Сергій Маркович Лопата** створив серед села рукотворний пам'ятник – дендропарк, який пізніше перетворився діяльністю небайдужих творчих людей у парк загальнодержавного значення «Криворудський» та набув статусу «Рекреаційного центру Криворудський Полтавської обласної ради». Святкування ювілею відбулося в форматі Всеукраїнської науково-практичної конференції на тему: «Біорізноманіття: інноваційна діяльність у системі екології й освіти», організованої спільно з низкою наукових та освітніх установ України, зокрема з професорсько-викладацьким колективом кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка, яка виступила основним співорганізатором конференції.

День роботи конференції розпочався з Пленарного засідання, на якому прозвучали привітання учасникам конференції: від голови Семенівської ОТГ **Мілашевич Людмили Павлівни**, доктора педагогічних наук, професора, завідувача кафедри ботаніки, екології та методики навчання біології Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка **Оніпко Валентини Володимирівни**, директора Комунальної установи природно-заповідного фонду регіонального ландшафтного парку «Диканський» Полтавської обласної ради **Черкаської Ірини Сергіївни**, заступника начальника відділу розвитку туризму і музейної справи Департаменту культури і туризму Полтавської ОДА **Федорченко Лілії Вікторівни**, депутата Полтавської обласної ради **Ярошенка Володимира Михайловича**.

Науковий співробітник Криворудського дендропарку **Бабарика Валентина Геннадіївна**, учитель математики місцевої школи, у своєму емоційному виступі цікаво розповіла про історію створення дендропарку та вклад співробітників установи в його сьогоднішнє. Особливу увагу приділила життєвому шляху та діяльності – жителя с. Крива Руда Сергію Марковичу Лопаті, за ініціативою та безпосередньої участі якого і було створено парк. Не оминула Криворудський парк і творча натхненна діяльність відомого українського ботаніка, еколога, природознавця, доктора біологічних наук, професора **Байрак Олени Миколаївни**, зусиллями якої ця установа отримала своє нове відродження на початку ХХІ століття. Адже Олена Миколаївна в останні роки свого життя займалася паркобудівництвом, розвитком об'єктів природно-заповідного фонду України, у тому числі Полтавщини, основну увагу приділяла збереженню фіторізноманітності.

Ще з давніх часів засновник парку С.М. Лопата, як зазначила у своїй доповіді **Валентина Геннадіївна Бабарика**, із гордістю показував нові для цієї місцевості види рослин: тис далекодхідний, самшит вічнозелений, лимонник китайський, будлею Давида та інші. Всього на той час парк налічував 190 видів дерев та кущів. Із 2007 року колекція парку починає активно поповнюватися і на сьогодні налічує 255 видів представників дендрофлори, з них 49 видів голонасінних та 206 видів покритонасінних та низку сортів, гібридів, форм (Бабарика, 2021).

Науково-історичну доповідь **В. Г. Бабарики** на пленарному засіданні продовжили відомі вчені України, які поділилися результатами своїх оригінальних досліджень. Так, **Білик Олена Миколаївна**, молодший науковий співробітник, дендролог Устимівської дослідної станції рослинництва Інституту рослинництва ім. В. Я. Юр'єва НААН (с. Устимівка, Полтавська обл.) розповіла про вплив погодних умов 2018-2021 років на стан колекції дендропарку «Устимівський». Молодший науковий співробітник Національного дендрологічного

парку «Софіївка» НАН України (м. Умань, Черкаська обл.) **Чіков Ігор Васильович** ознайомив учасників конференції з впливом строків та інтенсивністю цвітіння *Nymphoides peltata* (Gmel.) Kuntze за різних умов освітлення. В. о. директора Сирецького дендрологічного парку загальнодержавного значення **Глухова Світлана Анатоліївна** розповіла про шляхи розширення колекції деревних рослин Сирецького дендрологічного парку загальнодержавного значення (м. Київ).

Кандидат біологічних наук, старший науковий співробітник, директор Хорольського ботанічного саду **Красовський Володимир Васильович** ознайомив присутніх з колекцією нових субтропічних плодкових культур, перспективних для інтродукції в Лісостеп України. Адже зміни кліматичних умов в Україні вносять свої корективи і у вирощування плодово-ягідних культур, формують нові аспекти розвитку садівництва. З цікавістю сприймався матеріал про особливості таких культур як азинема трилопатева, хурма віргінська, гранат карликовий, інжир звичайний, зизифус звичайний та ін. Адже пройде не так багато років і ці культури можуть бути гордістю не тільки промислових садів, а й присадибних ділянок.

Із науково-освітньою цінністю дендропарку Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського ознайомила учасників конференції старший науковий співробітник науково-дослідного експозиційного відділу природи Полтавського краєзнавчого музею імені Василя Кричевського **Халимон Олена Володимирівна**.

Наукові доповіді сприймалися зі жвавим інтересом та обговорювалися в ході роботи конференції. Всі інші наукові доповіді, заявлені на конференцію, доповідалися на секційних засіданнях в наступних секціях:

Секція 1. Проблеми збереження та збагачення фіторізноманітності колекцій ботанічних садів та дендропарків.

Секція 2. Сучасний стан вивчення фітобіоти природних та антропогенно змінених територій.

Секція 3. Інтродукція рослин у сучасному світі: теоретичні та прикладні аспекти.

Секція 4. Сучасний досвід озеленення: ландшафтний дизайн та фітодизайн.

Секція 5. Інноваційні підходи до вивчення фіторізноманітності у науково-дослідних установах та навчальних закладах України.

Секція 6. Екологічно збалансоване природокористування та просвітництво.

У ході роботи наукової конференції вчені та педагогічна громадськість поділилися результатами власних наукових досліджень, обмінялися досвідом ведення еколого-просвітницької роботи та виховання учнівської молоді та населення в цілому, а також накреслили шляхи використання рекреаційних центрів не тільки для навчальної, а й оздоровчої та рекреаційної діяльності.

Під час цікавої, змістовної та захоплюючої екскурсії, проведеної **Бабарикою Валентиною Геннадіївною**, учасники конференції змогли ознайомитися не тільки з представниками світової та місцевої дендрофлори, а й відвідали новостворені колекційні ділянки, реалізовані проекти випускників місцевої школи. Адже це вони, учні та вчителі Криворудської загальноосвітньої школи підтримують та примножують всі численні багатства парку. З живим куточком представників фауни нас ознайомила в.о. директора Рекреаційного центру «Криворудський» **Дехніч Тамара Анатоліївна**. Присутні змогли помилуватися красенями лебедями, косулею, павичами та іншими представниками тваринного світу – з любов'ю доглянутими працівниками парку.

Всеукраїнська науково-практична конференція «Біорізноманіття: інноваційна діяльність у системі екології й освіти», присвячена 60-річчю з дня заснування Криворудського дендропарку загальнодержавного значення, залишила незабутні враження та збагатила учасників новими знаннями, відкрила нові аспекти та накреслила нові шляхи діяльності комунальної установи «Рекреаційний центр Криворудський» Полтавської обласної ради Семенівської ОТГ. За матеріалами роботи конференції було видано збірник наукових праць: «Біорізнома-

ніття: інноваційна діяльність у системі екології й освіти», присвячена 60-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський». Полтава, 2021. 191 с.

Список використаної літератури:

Бабарика В. Г. Огляд історії створення та вивчення дендрофлори Криворудського парку. *Біорізноманіття: інноваційна діяльність у системі екології й освіти* : всеукр. наук.-практ. конф., присвячена 60-річчю заснування дендропарку загальнодержавного значення «Криворудський» / ред. кол.: Р. А. Сітарчук та ін. Полтава, 2021. С. 3–5.

Гапон С.В., Оніко В.В., Хананова О.Р., Хілінська Т.В., Шкура Т.В.